

Сарајево, 29.04.2019. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА
22.04.2019.- 26.04.2019.**

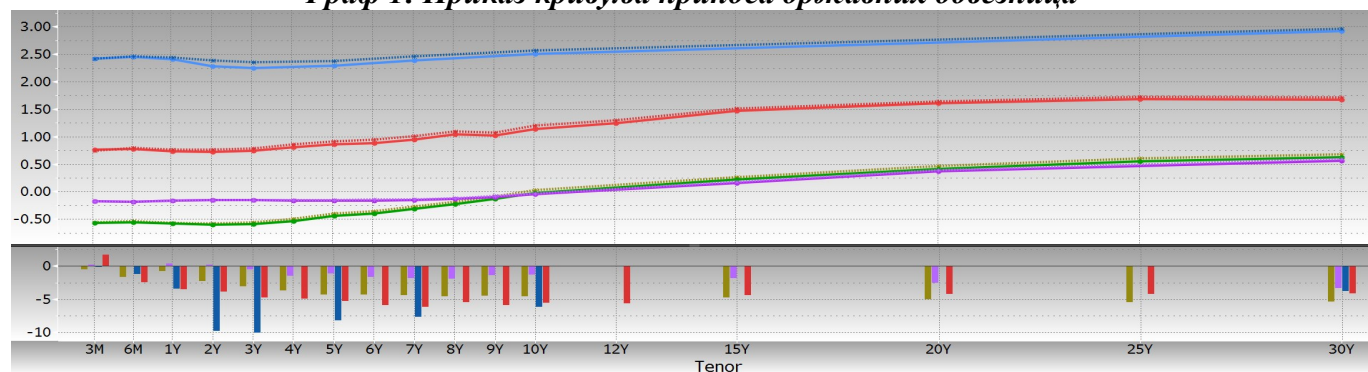
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Евروزона			САД			Велика Британија			Јапан		
	19.4.19	-	26.4.19	19.4.19	-	26.4.19	19.4.19	-	26.4.19	19.4.19	-	26.4.19
2 године	-0,57	-	-0,60	2,38	-	2,28	0,77	-	0,73	-0,15	-	-0,15
5 година	-0,39	-	-0,44	2,37	-	2,29	0,91	-	0,86	-0,15	-	-0,16
10 година	0,03	-	-0,02	2,56	-	2,50	1,20	-	1,14	-0,03	-	-0,04

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Bubbilove

Доспијеће	Приноси		
	19.4.19	-	26.4.19
3 мјесеца	-0,529	-	-0,530
6 мјесеца	-0,544	-	-0,560
1 година	-0,546	-	-0,541

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 26.04.2019. године (пуне линије) и 19.04.2019. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Европско финансијско тржиште је након празника отворено у уторак. Првог радног дана приноси сигурнијих обвезница су биљежили благи раст, али је до корекције дошло већ у сриједу, након што су објављени разочаравајући индекси повјерења у двије највеће европске привреде, а што је утицало на повећану потражњу за сигурнијим инвестицијама. Наведено је још једном довело до смањења приноса десетогодишњих њемачких обвезница на испод 0%. Приноси њемачких обвезница су на седмичном нивоу смањени између 2 и 5 базних поена. Истовремено, приноси италијанских обвезница су биљежили волатилна кретања уочи ишчекивања ревизије кредитног рејтинга земље од стране агенције S&P, као и навода да би Влада Италије могла одгодити одобрење Пакта о стабилности и расту. На крају затварања тржишта у петак S&P је задржала непромијењен рејтинг Италије (БББ), али и „негативне“ изгледе, што указује на то да је смањење рејтинга још увијек могуће. Приноси италијанских обвезница краћег и средњег рока доспијећа су на седмичном нивоу повећани између 2 и 3 базна поена, а приноси обвезница дужег рока доспијећа смањени за 2 базна поена.

Члан ИВ ЕЦБ Соeure је изјавио да не види разлог за креирање вишег нивоа каматних стопа за депозите банака којима би се омогућило да банке дјелимично избјегну плаћање камате ЕЦБ,

односно да банке треба да се фокусирају на властите трошкове умјесто да криве негативне каматне стопе ЕЦБ за ниску профитабилност. Souere је, такође, сигнализирао да нови круг дугорочних кредита не би требало да буде великодушан као што је то био претходни круг. Souere се оградио о питању очекивања финансијских тржишта да ЕЦБ неће повећавати каматне стопе до 2021. године, те изјавио да „ми (ЕЦБ) нисмо везани за таква тржишна очекивања, те да иако представљају битан инпут, нисмо вођени тиме“. Такође, његов колега Rehn је изјавио да инвеститори можда сумњају на ефективност мјера монетарне политике ЕЦБ везано за раст инфлације, те је нагласио потребу за наставак пружања стимуланса економији. Rehn се тако придружио све већем броју креатора монетарне политике који изражавају скептицизам око давања додатних олакшица банкама у смислу накнада на депозите које држе код ове институције.

Након вишеседмичних преговора око потенцијалног спајања двије највеће њемачке банке, Deutsche Bank AG и Commerzbank AG, банке су дале саопштења да спајање ових банака не би произвело довољно користи који би премашили негативне могуће ризике овог посла, чиме су преговори обустављени. Истовремено, Deutsche Bank је саопштила да очекује нето приход од око 6,4 милијарде EUR у првом кварталу, што је приближно тржишним очекивањима (6,35 милијарди EUR).

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред.бр	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Однос дуга и БДП-а – ЕЗ 2018.	-	85,1%	87,1%
2.	Индекс повјерења потрошача – ЕЗ (прелим.) АПР	-7,0	-7,9	-7,2
3.	Ifo индекс пословног повјерења – Њемачка АПР	99,9	99,2	99,7
4.	Индекс повјерења прерађ. сектора – Француска АПР	102	101	103
5.	PMI индекс прерађивачког сектора – Аустрија АПР	-	49,2	50,0
6.	Индустријска производња – Аустрија (Г/Г) ФЕБ	-	5,9%	6,7%
7.	Потрошња становништва – Холандија (Г/Г) ФЕБ	-	0,9%	1,0%
8.	Обим малопродаје – Финска (прелим.) МАР	-	1,0%	1,6%
9.	Стопа незапослености – Финска МАР	-	7,0%	7,4%
10.	Стопа незапослености – Шпанија (квартално) I квартал	14,45%	14,70%	14,45%
11.	Број незапослених – Француска (квартално) I квартал	-	3.391.900	3.416.100

САД

Иако су протекле седмице објављени знатно бољи подаци о стању привреде САД за први квартал у односу на очекивања, приноси на америчке обвезнице су забиљежили смањење за 6 до 8 базних поена на седмичном нивоу. Према прелиминарним подацима **стопа економског раста привреде САД је током првог квартала износила 3,2% на годишњем нивоу**, што је знатно бољи податак од претходног (2,2%) и очекивања (2,3%). Ипак, снажан привредни раст подстакнут је мањим трговинским дефицитом и највећим залихама од 2015. године, што су привремени фактори који ће се вјероватно преокренути у долазећим кварталима. Раст је, такође, био подстакнут повећањем владиних улагања од 2,4%.

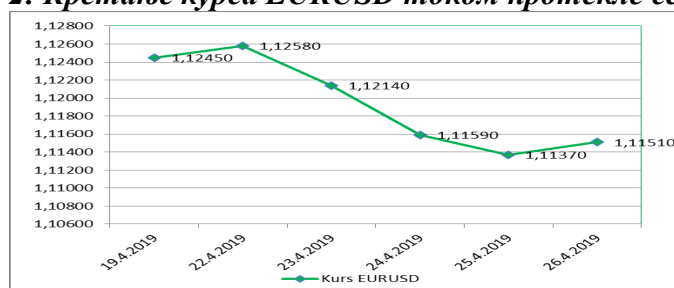
Према резултатима Reutersове анкете објављеним прошле седмице, већина економских аналитичара су става да је Фед завршио с повећањем референтне каматне стопе до краја идуће године, док је око трећине анкетираних економиста имало мишљење да ће до тада Фед барем једном смањити каматне стопе. У мартовској анкети око 70% испитаника је прогнозирано повећање референтне каматне стопе ове године. Наиме, све већи број испитаника сада прогнозира смањење референтне каматне стопе до краја 2020. године.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред.бр	Економски индикатори	Очекивање	Стварно	Претходни
			стање	период
1.	БДП – прелиминарни податак (Г/Г) I квартал	2,3%	3,2%	2,2%
2.	Индекс личне потрошње – прелиминарни податак I квартал	1,0%	1,2%	2,5%
3.	Индекс цијена некретнина (М/М) ФЕБ	0,5%	0,3%	0,6%
4.	Индекс продаје постојећих кућа (М/М) МАР	-3,8%	-4,9%	11,2%
5.	Индекс повјерења прерађ. сектора Фед из Ричмонда АПР	10	3	10
6.	Индекс повјерења прерађ. сектора Фед из Канзас Ситија АПР	8	5	10
7.	Индекс економских активности Фед из Чикага МАР	-0,10	-0,15	-0,31
8.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ 20. АПР	200.000	230.000	193.000
9.	Обим поруџбина трајних добара Р МАР	0,8%	2,7%	-1,1%
10.	Bloomberg индекс потрошачког повјерења 21. АПР	-	60,8	60,3

USD је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD смањен с нивоа од 1,1245 на ниво од 1,1151, што представља смањење од 0,84% на седмичном нивоу.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Предсједник ЕК Juncker је у интервјуу за њемачки часопис FUNKE Mediengruppe, указујући на дугорочни негативан ефекат по економију Европе, истакао да нико не зна како ће се Брегзит окончати, те да то изазива велику неизвјесност. Он је додао да и даље постоји бојазан од тешког Бреgzита без било каквог споразума о повлачењу. Предсједник Конзервативне партије Lewis је изјавио у интервјуу за BBC да преговори с опозиционом Лабуристичком партијом требају бити настављени током ове седмице, те да Парламент још увијек има времена да се договори прије гласања које је по распореду 23. маја. Премијерка Мау је описала преговоре сложеним, док су званичници Лабуристичке партије саопштили да она одбија компромис. Уколико се међу партијама не постигне споразум, извјесно је да ће Велика Британија одржати изборе за ЕУ Парламент, три године након што је земља изгласала напуштање ЕУ блока. Премијерка Мау је изјавила да су дискусије до сада биле продуктивне, те да се сада иде у много детаља, али се чини да постоји воља на обје стране да се постигне консензус.

Министар финансија Велике Британије Hammond није успио да смањи буџетски дефицит током фискалне 2018/19. године на циљани ниво, показали су подаци који су објављени прошле седмице, иако је дефицит смањен на најнижи ниво у посљедњих 17 година. Јавно задуживање у посљедњих 12 мјесеци, закључно с мартom, је износило 24,7 милијарди GBP, што је за 41% мање у односу на фискалну 2017/18. годину. Ипак, дефицит који је забиљежен био је већи него што се очекивало, односно од 22,8 милијарди GBP. Учешће дефицита у економском outputу је смањено на 1,2%, што је најнижи годишњи ниво од 2002. године, те представља значајан пад од скоро 10%, колико је овај податак износио током глобалне кризе прије десет година, саопштила је Агенција за статистику Велике Британије.

Национални институт за економска и социјална истраживања (NIESR) је истакао да ће BoE вјероватно до августа 2020. године задржати каматне стопе непромијењеним, због успорења глобалне економије и пролонгиране неизвјесности око Бреgzита.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Позајмице јавног сектора (у млрд GBP) MAP	-1,1	0,8	-0,5
2.	Кредити за куповину кућа MAP	38.675	39.980	39.207
3.	Пословно повјерење у индустријском сектору (СБИ) АПР	2	-5	1
4.	Оптимизам у индустријском сектору АПР	-16	-13	-23

Током протекле седмице GBP је апрецирала у односу на EUR, док је депрецирала у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио пад с нивоа од 0,86522 на ниво од 0,86302, док је курс GBPUSD смањен с нивоа од 1,2993 на ниво од 1,2916.

ЈАПАН

МРС ВоЈ је протекле седмице одржао сједницу на којој је одлучено да се задржи актуелна монетарна политика, што је у складу с очекивањима. Наиме, референтна каматна стопа задржана је на нивоу од -0,1%, који се биљежи од почетка 2016. године, док је референтни принос на десетогодишње обвезнице остао фиксиран на око 0%, уз дозвољене осцилације од око 20 базних поена. Такође, ВоЈ је задржала садашњи ниво програма квантитативних олакшица на нивоу од 80 билиона ЈПЈ годишње. **Из ВоЈ је саопштено да ће се екстремно ниске каматне стопе задржати најмање до прољећа 2020. године.** Гувернер Курода је изјавио да би каматне стопе могле остати на ултраниским нивоима чак и дуже, с обзиром на то да су слабија глобална потражња и трговинске тензије између САД и Кине у значајној мјери утицале на јапанску извозно оријентисану привреду. Истовремено, саопштено је да ВоЈ може увести кредитну линију за свој програм куповине ETF-ова којима се тргује на берзи, што би јој омогућило привремено позајмљивање истих инвеститорима на тржишу.

Прогнозе стопе инфлације за текућу годину, укључујући ефекте планираног повећања пореза на промет у октобру, износе 1,1% (непромијењено у односу на претходне прогнозе), док се за 2020. и 2021. годину очекују стопе од 1,4% (претходно прогнозирано 1,5%) и 1,6%, респективно. Истовремено, ВоЈ је благо ревидирала прогнозе стопе БДП-а наниже, те је иста за текућу годину смањена на 0,8% са 0,9%, док је за идућу годину смањена на 0,9% с претходно прогнозираних 1,0%. За 2021. годину прогноза стопе раста БДП-а је остала непромијењена (1,2%).

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

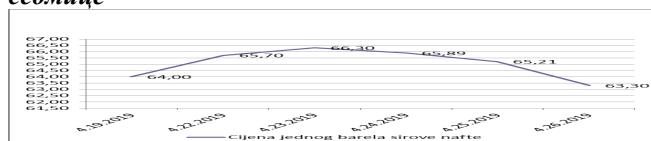
Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Стопа незапослености MAP	2,4%	2,5%	2,3%
2.	Водећи индекс F ФЕБ	-	97,1	96,3
3.	Коинцидирајући индекс F ФЕБ	-	100,4	99,6
4.	Индустријска производња (Г/Г) P MAP	-3,8%	-4,6%	-1,1%
5.	Поруцбине машинских алата (Г/Г) F MAP	-	-28,5%	-29,3%
6.	Малопродаја (Г/Г) MAP	0,8%	1,0%	0,6%
7.	Индекс укупне индустријске активности (М/М) ФЕБ	-0,2%	-0,2%	0,0%
8.	Индекс услужног сектора (Г/Г) MAP	1,1%	1,1%	1,1%

ЈПЈ је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио пад с нивоа од 125,82 на ниво од 124,46. ЈПЈ је благо апрецирао у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио смањење с нивоа од 111,92 на ниво од 111,58.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у понедељак цијена једног барела сирове нафте је износила 64,00 USD (56,99 EUR). Цијена нафте је до средине седмице биљежила раст. Раст је услиједио након што је администрација председника Трмп саопштила да више неће давати Кини, Индији и осталим великим економијама изузеће од санкција да увозе иранску нафту. Након ових вијести цијена нафте је достигла највећи ниво од новембра прошле године. Државни секретар САД Помпео је изјавио да ће се свака нација која настави да увози нафту из Ирана суочити са санкцијама САД, те да Вашингтон има за циљ да извоз Ирана сведе на нулу. Као одговор на овакве одлуке, Иран је запријетио да ће затворити Хормушки пролаз, кључни поморски чвор за произвођаче у Перзијском заливу. Такође, званичници Ирана су саопштили да су почели интензивне преговоре с партнерима како би умањили ефекте Трмпове одлуке. Тренутно је изузеће од санкција омогућено Кини, Индији, Јапану, Јужној Кореји, Италији, Грчкој, Турској и Тајвану и траје до 2. маја текуће године. У другој половини седмице цијена нафте је смањена након што су поједине земље Европе зауставиле увоз нафте из Русије. Reuters је објавио вијест да су Њемачка, Пољска и Словачка зауставиле увоз нафте из Русије због „лошег квалитета“. До краја седмице нафта је наставила да биљежи пад, након што је председник САД Трмп обновио позиве за снижење цијене нафте и након што је Русија саопштила да ће нормализовати испоруку нафте ка Источној Европи у наредне двије седмице. Додатни допринос смањењу цијене нафте дале су и изјаве званичника Ирана да за сада неће затворити Хормушки пролаз. На затварању тржишта у петак цијена нафте износила је 63,30 USD (56,77 EUR).

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:

Служба Front Office

Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедељак цијена једне fine унце злата је износила 1.275,52 USD (1.134,30 EUR). Почетком седмице цијена злата је забиљежила благи пад, углавном под утицајем раста америчког акцијског индекса S&P 500. Citigroup Inc. сматра да би званичне куповине злата од стране централних банака могле достићи 700 тона у овој години, под претпоставком да се тренд куповине Кине настави, те да Русија забиљежи волумен куповина из 2018. године, а то је око 275 тона. Средином седмице цијена злата је биљежила раст. Иницијално, на раст цијене утицали су пад вриједности глобалних индекса акција. Залихе највећег фонда који тргује златом, SPDR Gold Trust, су смањене за 0,2% на 747,87 тона, према подацима који су објављени у сриједу. То је најнижи ниво овог податка од 19. октобра прошле године. Вриједност залиха овог фонда је само у овој години смањена за скоро 5%. Снажнији раст цијене злата забиљежен је у петак, под утицајем депрецијације USD и након што су подаци с тржишта САД указали да је убрзање раста у САД вођено привременим факторима који ће се вјероватно преокренути у наредним кварталима. Из Goldman Sachs је саопштено да упркос значајном паду дугорочних реалних каматних стопа, цијена злата је остала углавном непромијењена, након што су се ублажили страхови од рецесије крајем прошле године. С друге стране, централне банке су наставиле да појачано купују злато у овој години, што је дало подршку цијени овог племенитог метала, сматра Goldman Sachs. На затварању тржишта у петак цијена злата је износила 1.286,16 USD (1.153,40 EUR).

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

